

Одеський національний медичний університет
Факультет: міжнародний
Кафедра філософії та біоетики

Силабус курсу
ПСИХОЛОГІЯ СПІЛКУВАННЯ

Обсяг	3 кредити (90 годин)
Семестр, рік навчання	2-й семестр, 1-й р.н.
Дні, час, місце	Час і місце (номер лекційного залу, аудиторії) проведення навчальної дисципліни визначається відповідно до затвердженого розкладу занять.
Викладач (і)	Медянова Олена Володимирівна; к.психол. н.; доцент кафедри.
Контактний телефон	+38050 333 43 63
E-mail	ev_medyanova@ukr.net
Робоче місце	Викладацька.
Консультації	<i>Очні:</i> згідно розкладу консультацій. <i>Онлайн:</i> за індивідуальною домовленістю (MS Teams, Zoom, Telegram, Skype, etc.)

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі студентами буде здійснюватися дистанційно (тел., e-mail) та очно (на робочому місці викладача).

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Предмет вивчення дисципліни: вчення про комунікативну сферу особистості, структуру, види та особливості міжособистісної, професійної та соціальної комунікації, психологічного забезпечення комунікативної компетентності лікаря-стоматолога.

Пререквізити курсу: вивчення курсу «Психологія спілкування» предметно пов'язане зі знаннями соціально-гуманітарних дисциплін I курсу, як обов'язкових, так і вибірових: «Філософія», «Соціологія та медична соціологія», «Основи біоетики та біобезпеки», «Конфліктологія» тощо.

Постреквізити курсу: курс «Психологія спілкування» закладає підґрунтя для вивчення таких дисциплін як «Деонтологія в медицині», «Етичні проблеми в медицині», «Правознавство», «Психіатрія та наркологія», «Медична психологія» та ін.

Метою курсу є формування системи знань про форми, види та функції спілкування; розвинення навички ефективної комунікативної взаємодії у соціальному середовищі студентів, майбутній професійній діяльності та соціумі, шляхом підвищення компетентності стосовно прийомів та методів ефективного спілкування.

Завдання курсу:

- ♦ сформувати здатність до конгруентної вербальної та невербальної презентації себе;
- ♦ розвинути вміння вільно та тактично висловлюватись, оволодіти культурою спілкування з урахування тезаурусу пацієнтів;
- ♦ розвинути здатність до активного слухання, гнучкості та креативності у спілкуванні;
- ♦ сформувати засади здатності до аналізу та оцінки комунікативної діяльності співрозмовника, можливість ефективного спілкування у спільній діяльності (запобігання та розв'язання конфліктів, прийняття спільного рішення);
- ♦ оволодіти психологічними прийомами та методами комунікативної взаємодії у майбутній професійній діяльності.

Очікувані результати:

В результаті вивчення дисципліни студенти повинні *знати*:

- зміст та структуру поняття спілкування;
- види, функції та механізми спілкування;
- основні етапи розвитку спілкування в онтогенезі;
- психологічні способи впливу в процесі спілкування;
- базові засади професійного спілкування стоматолога.

Студенти повинні *розуміти*:

- переваги та обмеження сучасних комунікативних моделей взаємодії з пацієнтами з урахуванням специфіки стоматологічного профілю захворювання та психоемоційного стану хворого;
- принципи вибору стратегії ефективного спілкування, закономірності формування спрацьованої команди; вимоги міжособистісної взаємодії в системах «лікар – хворий», «лікар – лікар», «лікар – медична сестра»;
- значимість зворотного зв'язку при всіх видах комунікації, та його вплив на відношення пацієнта до хвороби та збереження індивідуального здоров'я;
- вплив структури онтогенетичного розвитку когнітивної сфери особистості на компетентність лікаря -стоматолога.

Студенти повинні *вміти*

- ✓ використовувати здобуті навички і знання на всіх рівнях професійної діяльності стоматолога;
- ✓ конструктивними засобами вирішувати комунікативні проблем професійної роботи, міжособистісного спілкування та соціальних відносин;
- ✓ застосовувати отримані знання з психології спілкування в медицині для встановлення належних та ефективних стосунків з пацієнтами, з урахуванням їх психотипів, стану та відношенню до хвороби.

ОПИС КУРСУ

Форми і методи навчання

Курс буде викладений у формі лекцій (10 год.) та семінарських (30 год.), організації самостійної роботи студентів (50 год.).

Під час викладання дисципліни будуть використовуватися такі методи навчання: лекції, бесіди, пояснення, наочні, практичні (уявний експеримент); індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні; пояснювально-ілюстративні та проблемного викладу, «мікрофон», «мозковий штурм».

Консультації (колективні чи індивідуальні) проводяться за розкладом консультацій.

Зміст навчальної дисципліни.

Тема 1. Спілкування як категорія психології

Тема 2. Основні характеристики спілкування.

Тема 3. Засоби та форми спілкування.

Тема 4. Соціокультурні аспекти спілкування.

Тема 5. Сутність міжособистісної комунікації.

Тема 6. Психологічні особливості вербальної та невербальної комунікації.

Тема 7. Спілкування як взаємодія.

Тема 8. Моделі та стилі фахового спілкування у медичному колективі.

Тема 9. Спілкування лікаря та пацієнтів.

Тема 10. Конфлікт у роботі лікаря.

Перелік рекомендованої літератури

1. Авраменко О. О. Ділове спілкування: навчальний посібник[Текст]/ Авраменко О.О., Яковенко Л.В., Шийка В.Я; за наук. ред. О. О. Авраменко.– Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 2015. –160 с.

2. Гарькавец С. А. Психология невербального общения: учебное пособие / С. А. Гарькавец. – Северодонецк : Изд-во Петит, 2015. – 214 с.

3. Кайдалова Л. Г. Психологія спілкування : навчальний посібник / Л. Г. Кайдалова, Л. В. Пляка, Н. В. Альохіна, В. С. Шаповалова. - 2-ге вид., перероб. і допов. - Х. : НФаУ, 2018. — 140 с.

4. Михайлюк Ю. В. Формирование коммуникативной компетентности у студентов медицинского вуза (теоретические и практические аспекты) : учеб.-метод. пособие / Ю. В. Михайлюк, В. А. Хриптович, В. А. Манулик. – Минск: БГМУ, 2015. – 68 с.

5. Основи психології та міжособового спілкування: навчальний посібник (ВНЗ I—III р. а.) / Л. В. Заскіна, Т. В. Пастрик. — 2-е вид. - К.; Всеукраїнське спеціалізоване видання Медицина, 2018. - 216 с.

6. Філоненко М. М. Психологія особистісного становлення майбутнього лікаря: монографія / М. М. Філоненко. – Київ: Центр учбової літератури, 2015. – 334 с.

ОЦІНЮВАННЯ

Оцінка з дисципліни складається з поточної успішності (середнє арифметичне всіх оцінок студента);

Поточний контроль. Оцінювання успішності вивчення кожної теми дисципліни виконується за традиційною 4-х бальною шкалою.

На семінарських заняттях застосовуються різноманітні види **об'єктивного контролю** підготовки студентів: фіксовані виступи, складання та виклад тез, повідомлень, написання есе, аналіз та розв'язання комунікативних

та психологічних дилем, участь у дискусіях, а також тести та експрес-опитування.

На останньому семінарському занятті викладач оголошує студентам результати їх поточної академічної успішності, академічну заборгованість (якщо така є).

Оцінювання самотійної роботи студентів (СРС). Самостійна робота студентів, яка передбачена темою заняття поряд із аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті. Засвоєння тем, які виносяться лише на самотійну роботу, перевіряється під час тестування. *Оцінка за індивідуальну СРС* прирівнюється до звичайної поточної оцінки та виставляється за відповідну тему.

ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика щодо дедлайнів та перескладання

- ✿ Відпрацювання пропусків відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, довідка від лікаря) згідно кафедрального розкладу відпрацювань.

- ✿ Студент має право *впродовж* семестру на перескладання поточних незадовільних оцінок тільки з метою досягнення середнього балу 3,00.

- ✿ Поточні незадовільні оцінки перескладаються студентом своєму викладачеві в індивідуальному порядку.

Політика щодо академічної доброчесності

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- ✓ самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

- ✓ посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

- ✓ надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Неприйнятними у навчальній діяльності є використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалок, конспектів, мікронавушників, телефонів, смартфонів, планшетів тощо).

Мобільні пристрої на заняттях дозволяється використовувати лише під час он-лайн занять (у разі введення дистанційної форми навчання) або у якості джерела учбової інформації (з дозволу викладача) тощо.

Політика щодо відвідування та запізнь

Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. Наявність пропуску прирівнюється до академічної заборгованості та потребує відпрацювання. Запізнюватись на заняття забороняється.

Поведінка в аудиторії

- Студенти повинні дотримуватись норм моралі, як при взаємодії з викладачем, так і по відношенню до своїх колег.

- При вході викладача, на знак привітання, студенти повинні встати.
- Не допускаються сторонні розмови (в тому числі по мобільному телефону) або інший шум, що заважає проведенню занять.
- Ходити по та виходити з аудиторії під час заняття допускається лише з дозволу викладача.